

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДИЛА

Директор Навчально-наукового
інституту міжнародних відносин та
національної безпеки

_____ Олена ШЕРШНЬОВА
«__» _____ 2024 р.

СХВАЛИЛИ

на засіданні кафедри національної безпеки та
політології

Протокол № 1 «__» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Микола РОМАНОВ

ПОГОДИЛА

Гарант освітньої програми «Врядування,
суспільна політика і комунікації»

_____ Олена ШЕРШНЬОВА

«__» _____ 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни МЕТОДИ ДЛЯ ВРЯДУВАННЯ, СУСПІЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ І КОМУНІКАЦІЙ

1 семестр, 1 рік навчання

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин та національної безпеки

Кафедра національної безпеки та політології

Рівень освіти: другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма «Врядування, суспільна політика і комунікації»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Викладач:

Леся Василівна Ільченко-Сюйва, доцент, кандидат наук з
державного управління, доцент кафедри політології та
національної безпеки lesia.ilchenko-siuiva@oa.edu.ua

Кредити та кількість годин:

2 кредити ЄКТС; години: 6 лекційних, 14 практичних та 40
самостійна робота; залік

Статус дисципліни:

Обов'язкова

Мова навчання:

Українська

Форма навчання:

Очна

I. Опис навчальної дисципліни

На сьогодні для України вкрай важливим є забезпечити належне суспільне врядування через формування та реалізацію публічної політики, що базується на доказових фактах. У цьому контексті розуміння та застосування методів, які дозволяють сформувати відповідну, релевантну та валідну доказову базу, відстеження причинно-наслідкових зв'язків для прийняття управлінських рішень набирає неабиякої актуальності. Навчальний модуль «Методи для врядування, суспільної політики і комунікацій» є базовим/оглядовим курсом, який має на меті акцентувати увагу студентів на кількісних та якісних методах методах, що їх використовують на різних етапах аналізу політики. Якісні аналітичні методи: класифікаційний аналіз, аналіз припущень, ієрархічний аналіз, синектичний аналіз. Основні методи аналізу середовища політики – SWOT, PEST(LE). Основні методи побудови причиннонаслідкових зв'язків та визначення проблеми політики – «дерево проблем» та діаграма Ісікави «риб'ячий кістяк». Кількісні методи фокусуються на основах проведення статистичного аналізу даних та коректній побудові таблиць, графіків, діаграм тощо.

Модуль є складовою навчальної дисципліни "Методи для врядування, суспільної політики і комунікацій", спрямований на поглиблення знань, умінь і навичок, сформованих вивченням обов'язкових навчальних дисциплін та орієнтований на вдосконалення компетентностей, визначених професійними стандартами в сфері державної служби, служби в органах місцевого самоврядування та Стратегією розвитку НаУОА в частині впровадження елементів проблемно-орієнтованого й принципів неперервного навчання.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – вивчення дисципліни дозволить слухачам аналізувати та виробляти суспільну політику, що базується на доказових фактах, вміти врядувати і комунікувати та орієнтована на вирішення суспільних проблем на основі релевантних, верифікованих та валідних даних застосовуючи основні якісні й кількісні методи для врядування, суспільної політики і комунікацій.

Завдання навчальної дисципліни

Завдання навчального модуля – розвинути та набути такі компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, розвиватися й навчатися.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів і технологій; розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК07. Здатність самостійно розробляти, організовувати й супроводжувати розроблення, узгодження проєктів нормативно-правових актів, інших владних рішень; розробляти супровідні записки, доповіді, інші аналітичні документи; проводити їхню експертизу на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК13. Здатність виробляти політику, базовану на доказах і цінностях, зокрема ідентифікувати та аналізувати проблеми політики; ідентифікувати заінтересовані сторони та встановлювати їхні позиції; аналізувати складові зовнішнього середовища; визначати

наявні обмеження; формулювати та оцінювати альтернативи політики; готувати рекомендації про політику, що ґрунтуються на доказах і цінностях.

III. Очікувані результати навчання

Після завершення навчання здобувачі мають:

Програмний результат навчання	Результат навчання за навчальною дисципліною
РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.	Студенти можуть описати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання проблем політики та оцінених на базі доказів і цінностей
РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.	Студенти можуть застосовувати методи для управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проектами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід в процедурах вироблення політики й урядування.
РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (що перевіряється за спроможністю визначення заінтересованих сторін, їхнього залучення до вироблення пропонованої політики; консультування із заінтересованими органами влади та узгодження з ними пропонованої політики).	Студенти можуть здійснювати дієву комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пояснення рішень політики та методів які буди використані у демократичному врядуванні.
РН17. Підготувати і презентувати рекомендації з удосконалення діяльності органів влади на різних рівнях публічного управління та адміністрування, що базуються на результатах оцінювання політики, стратегії, програми, їхньої результативності та впливу, з урахуванням потреб національної безпеки і відповідно до міжнародних зобов'язань України.	Студенти можуть, використовуючи методи, ініціювати, розробляти та організувати впровадження інноваційних проєктів на різних рівнях публічного управління та адміністрування ґрунтуючись на засадах демократичного врядування. Також зможуть обґрунтувати необхідність розробляти проєкт залучення міжнародної технічної допомоги для потреб національної безпеки

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

Тема	Лекції	Практичні Консультації	Самостійна робота
		(групові) заняття	
		годин	
Тема 1. Врядування, суспільна політика і комунікації. Цикл політики. Стадії/етапи ЦП. Індикатори політики і врядування	2	4	10
Тема 2. Збір даних (методи збору даних)	2	4	20
Тема 3. Якісні і кількісні методи, що їх використовують на різних стадіях врядування та циклу політики. Основи статистичного аналізу	2	6	30
Разом	6	14	60
Залік			

Тема 1. Врядування, суспільна політика і комунікації. Цикл політики. Стадії/етапи ЦП. Індикатори політики і врядування

Лекції – 2 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 10 год.

1. Основні поняття
2. Аналіз державної політики і врядування.
3. Цикл політики
4. Моніторинг та оцінювання
5. Індикатори результативності політики
6. **Обов'язковий семінар** «Індикатори результативності політики»

Обов'язкові для ознайомлення джерела: 2.

Необов'язкові для ознайомлення джерела: 5; 6.

Тема 2. Збір даних (методи збору даних)

Лекції – 2 год., групові заняття – 4 год., самостійна робота – 20 год.

1. Типи даних
2. Якісні дані: переваги і недоліки
3. Кількісні дані: переваги і недоліки
4. Загальні правила збору даних
5. Спостереження, опитування (інтерв'ю та анкетування)
6. Особливості формулювання запитань
7. Стратегії збору даних
8. **Обов'язкове практичне завдання** «Якісні і кількісні дані. Загальні правила збору даних»

Обов'язкові для ознайомлення джерела: 1; 2.

Необов'язкові для ознайомлення джерела: 3; 5.

Тема 3. Якісні і кількісні методи, що їх використовують на різних стадіях врядування та циклу політики. Основи статистичного аналізу.

Лекції – 2 год., групові заняття – 6 год., самостійна робота – 30 год.

1. SWOT, PEST(LE), DELFI
2. Аналіз причинно-наслідкових зв'язків: «Дерево проблем», діаграма Ісікави «Риб'ячий кістяк»
3. Формулювання індикаторів політики: SMART, CREAM

4. Методи оцінки альтернатив політики
5. Статистика як наука. Зведення і групування даних
6. Абсолютні і відносні величини. Середні величини
7. Аналіз показників динаміки
8. Он-лайн опитування щодо якості викладання курсу (10-15 хв.)

Обов'язкове практичне завдання «Формулювання індикаторів політики: SMART, CREAM. Методи оцінки альтернатив політики»

Обов'язкові для ознайомлення джерела: 1; 4.

Необов'язкові для ознайомлення джерела: 7.

V. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ

Студент/студентка протягом вивчення курсу має виконати дві практичні роботи:

- Якісні і кількісні дані. Загальні правила збору даних;
- Формулювання індикаторів політики: SMART, CREAM. Методи оцінки альтернатив політики.

Творчі роботи готуються на основі проаналізованих та вивчених матеріалів під час практичних занять на відповідну тему.

Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов'язкове читання	Контрольні заходи
1. Основні поняття: Врядування, суспільна політика і комунікації. Цикл політики. Стадії/етапи ЦП. Індикатори політики і врядування	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.)	Основна література: 1, 3	Відповіді на питання для обговорення
2. Збір даних (методи збору даних)	Лекція (2 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.)	Основна література: 1, 2, 3	Відповіді на питання для обговорення
3. Якісні і кількісні дані.	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 2, 3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
4. Загальні правила збору даних	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.),	Основна література: 2, 3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання,

			виконати індивідуальне завдання (15 год.)		індивідуальне завдання
5.	Формулювання індикаторів політики: SMART, CREAM.	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 2, 3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
6.	Методи оцінки альтернатив політики	Практичне заняття (1 год.)	Опрацювати основну літературу (6 год.), відповісти на питання для обговорення (1 год.), виконати онлайн-завдання (1 год.), виконати індивідуальне завдання (15 год.)	Основна література: 1–3	Відповіді на питання для обговорення, онлайн-завдання, індивідуальне завдання
Залік					Тестування

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою із часткою підсумкового контролю 20 %.

Матриця сумативного оцінювання

Результат навчання	Когнітивний рівень	Елементи оцінювання			
		рефлексивні вправи (16)	онлайн-завдання (6)	індивідуальні завдання (4)	тест (1)
Студенти зможуть описати процес і технологію застосування методів для врядування, суспільної політики і комунікацій	пам'ятати	+			+
Студенти зможуть класифікувати терміни і поняття методів для врядування, суспільної політики і комунікацій	розуміти	+	+	+	+
Студенти зможуть застосувати основні етичні принципи в підборі методів для врядування, суспільної політики і комунікацій	застосувати		+	+	+
Студенти зможуть працювати з якісними і кількісними даними	застосувати	+		+	+
Студенти зможуть рекомендувати набір методів для врядування, суспільної політики і комунікацій	аналізувати	+	+	+	

Результат навчання	Когнітивний рівень	Елементи оцінювання			
		рефлексивні вправи (16)	онлайн-завдання (6)	індивідуальні завдання (4)	тест (1)
Студенти зможуть створити набір методів для оцінки альтернатив політики	створювати	+	+	+	
Студенти зможуть пропонувати «Дерево проблем» і «Дерево рішень»	створювати		+	+	
Вага, %		16	24	40	20

Умови визначення навчального рейтингу

Вид роботи	Кількість за семестр	Максимальна кількість балів
Відповіді на питання для обговорення (рефлексивні вправи)	16	Зафіксовані викладачем відповіді на питання – 1
Виконання онлайн-завдань	6	Зафіксований викладачем факт виконання кожного із завдань – 4
Виконання індивідуальних завдань	4	Відповідність структури, змісту, обсягу, оформлення роботи рекомендаціям і критеріям – 10
Сукупний рейтинг		не більше 80

Усі бали, отримані впродовж семестру, складаються. Якщо фактично отримана кількість балів є меншою, аніж 40, студент не допускається до тестування як такий, що не виконав індивідуальний план.

Критерії складання заліку

Характеристика	Максимальна кількість балів
Надані правильні відповіді на 20 тестових питань типу MCQ 1/5 (одна правильна відповідь із п'яти запропонованих). Відповіді на всі тестові питання є рівноважними	20
Разом	20

Бали, отримані під час екзамену, додаються до отриманих упродовж семестру. Студенти, які набрали:

- 91-100 балів – одержують оцінку А (відмінно);
- 81-90 балів – оцінку В (дуже добре);
- 71-80 балів – оцінку С (добре);
- 66-70 балів – оцінку D (задовільно);
- 60-65 балів – оцінку E (достатньо);
- 30-59 балів – оцінку F (незадовільно);
- 0-29 балів – оцінку F (неприйнятно).

Якщо під час тестування студент надав правильних відповідей менше, аніж на шість тестових питань, йому виставляється оцінка «неприйнятно», що тягне перескладання. За результатами перескладання студент може отримати підсумкову оцінку не вище 65 балів (достатньо).

Якщо студента не допущено до тестування, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому виставляється оцінка «неприйнятно», що тягне повторне вивчення дисципліни.

VI. Рекомендована література

Основна

1. Аналіз вигід і витрат: практ. посіб. / Секретаріат Ради Скарбниці Канади; наук. ред. пер. англ. О. Кілієвич. – К.: Основи, 1999. – 175 с.
2. Аналіз державної політики в Україні: навчальна дисципліна, сфера професійної діяльності, галузь прикладних досліджень. Зб. докум. і матеріалів / Уклад. О.Кілієвич, В.Тертичка. – К.: “К.І.С.”, 2004. – Режим доступу: www.IPAS.org.ua
3. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених / Олена Богдан; консультант-рецензент Володимир Паніотто. – К.: Дух і Літера, 2015. – 380 с., з іл.
4. Лунгін О.Є. Статистика. [текст] підручник. 2-е видання, перероблене та доповнене / О.Є.Лунгін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608 с.
5. Неліпа Д.В. Системний аналіз в політології [текст] підручник / Д.В.Неліпа. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 304 с.
6. Політична наука: Методи досліджень: підручник / [О.А.Габрієлян та ін.] ; за заг.ред. О.А.Габрієляна. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 320 с. – (Серія «Альма-матер»)
7. Політична наука: Методи досліджень: підручник / [О.А.Габрієлян та ін.] ; за заг.ред. О.А.Габрієляна. – К.: ВЦ «Академія», 2012. – 320 с. – (Серія «Альма-матер»)
8. Шпільгельгальтер Д. Мистецтво статистики: Прийняття аргументованих рішень на підставі даних / Девід Шпільгельгальтер: Пер.з англ. Н.Лавської. – К.: -Вид-ча група КМ-БУКС. 2023. – 384 с.: іл.
9. Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries : post-conference monograph / [V. Burksiene et al. ; gen. ed. by G. Riabtsev and V. Tertychka]. Kyiv : NaUKMA, 2023. 190 p.

1. Додаткова література

Слухачі можуть користуватись іншими (самостіно підібраними джерелами), попередньо погодивши їх із викладачем дисципліни.
Самостійно підібрані джерела позитивно впливають на письмову частину оцінки індивідуальної творчої роботи.

VII. Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. URL: <http://rada.gov.ua>
2. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Інститут аналізу політики і стратегій. URL: <http://www.ipas.org.ua>
4. Асоціація інститутів та шкіл з державного управління Центральної і Східної Європи. URL: www.nispa.sk

VIII. Політики щодо навчальної дисципліни

Використання технологій дистанційного навчання

Студенти зобов'язані відвідувати заняття за обраним і затвердженим індивідуальним навчальним планом та вчасно інформувати викладача про неможливість із поважних причин відвідувати заняття, складати (перескладати) іспит.

Під час вивчення модуля всі учасники навчального процесу мають дотримуватися вимог, установлених Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУОА, своєю діяльністю утверджувати академічну доброчесність як засадничу цінність спільноти

Острозької академії. Студенти не повинні отримувати чи надавати недозволеної допомоги, вдаватися до жодних інших нечесних дій під час виконання навчальних завдань. Порушення студентом вимог академічної доброчесності під час опанування модуля тягне виставлення оцінки 0 балів (не зараховано).

Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету:

- будь-яка робота, подана здобувачем протягом курсу, має бути його власною роботою здобувача;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів;
- якщо буде виявлено ознаки плагіату або іншої недобросовісної академічної поведінки, то студент буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання;
- не публікувати у відкритому доступі відповіді на запитання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів;
- під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно;
- не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, використовувати електронні засоби отримання інформації.

Порушення академічної доброчесності під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів або вживання заходів, які передбачені Кодексом академічної доброчесності НаУОА (https://www.oa.edu.ua/publik_information/CODEX.pdf).

Відпрацювання

Якщо студент із поважних причин був відсутній на занятті, на якому виконувалося обов'язкове практичне завдання, він має право його відпрацювати. Відпрацювання полягає в письмовому виконанні відповідного завдання за шаблоном, наданим викладачем. Виконане й підписане студентом завдання подається на кафедру не пізніше, аніж за 15 днів до призначеного іспиту, та оцінюється на загальних підставах.

Додаткові бали

Вид роботи	Кількість за семестр	Кількість додаткових балів
Подання до друку публікації, підготовленої під керівництвом викладача НаУОА. Факт подання до друку має бути підтверджений письмовим повідомленням видавця	1	Тези доповіді на фаховій конференції – 10 Стаття у фаховому виданні – 20 Стаття в іноземному рецензованому виданні – 30

Особливості вивчення навчальної дисципліни за допомогою технологій дистанційного навчання.

Відповідно до Положення про дистанційне навчання в НаУОА (https://www.oa.edu.ua/publik_information/polojennia_dystanc_navchannia.pdf), у разі запровадження карантинних заходів, заняття та консультації проводитимуться з використанням системи Google Meet (за окремим покликанням), що надає можливість двостороннього взаємозв'язку між викладачем та студентами. З цією ж метою використовується корпоративна пошта НаУОА.

Поведінка

Спілкуючись з учасниками навчального процесу, студенти мають дотримуватися етичних норм, утримуватися від гучних проявів емоцій, бути політично

коректними й толерантними, поважати звичаї й традиції різних етнічних, культурних, соціальних груп і релігійних конфесій.

Студенти з особливими потребами

Кафедра всіляко сприятиме вирішенню індивідуальних проблем студентів з особливими потребами, сприймаючи їх як рівних в інтегрованому студентському колективі.

МЕТОДИЧНА ПІДТРИМКА СТУДЕНТІВ

Методист кафедри

Мацієвська Світлана Антонівна; новоакадемічний корпус

e-mail: kafedra.politologii@oa.edu.ua

ВАЖЛИВІ ДАТИ

Подія (чи вид роботи)	Дата
Подання творчої роботи до захисту на кафедрі	не пізніше, ніж за 15 днів до призначеного іспиту
Подання на кафедрі всіх відпрацьованих практичних завдань	не пізніше, ніж за 15 днів до призначеного іспиту
Подання на кафедрі документів, що засвідчують бажання студента про нарахування додаткових балів	не пізніше, ніж за 15 днів до призначеного іспиту
Повідомлення про неможливість із поважних причин складати (перескладати) іспит	із 09:00 до 17:00 у день проведення іспиту

Укладачі: **Л. Ільченко-Сюйва**